

Hà Tĩnh

NĂM THỨ 60
SỐ: 10015 (22-10-2022)
Báo điện tử: <http://baohatinh.vn>
Email: toasoan@baohatinh.vn
Điện thoại: 02393.693.427, 02393.856.715

CƠ QUAN CỦA ĐẢNG BỘ ĐẢNG CỘNG SẢN VIỆT NAM TỈNH HÀ TĨNH
TIẾNG NÓI CỦA ĐẢNG, CHÍNH QUYỀN, NHÂN DÂN HÀ TĨNH

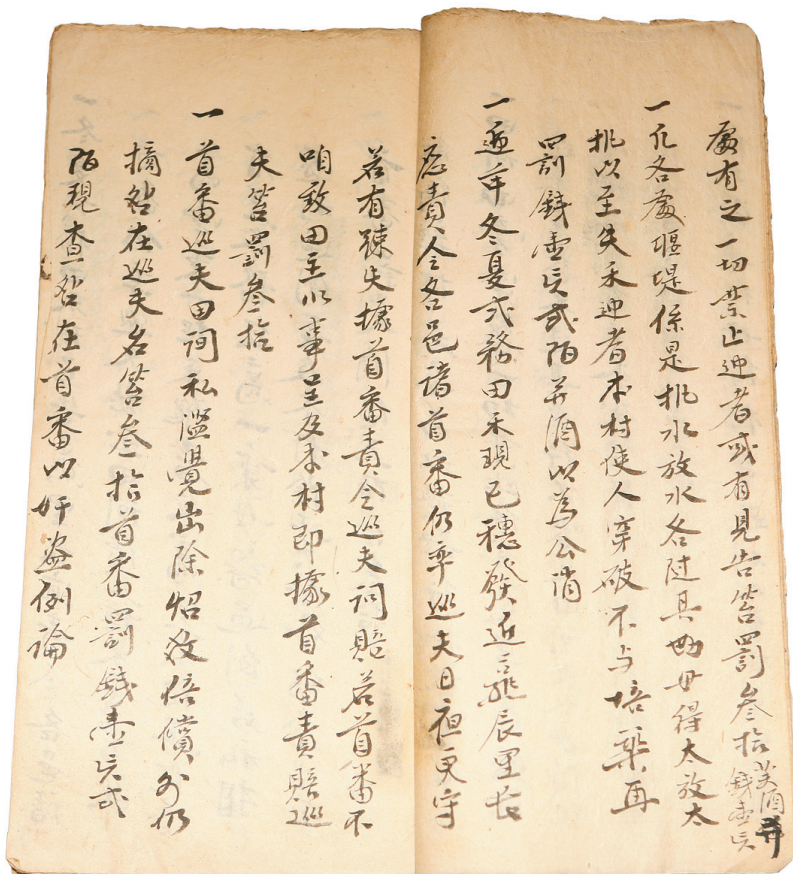
Cuối tuần

HƯƠNG ƯỚC LÀNG

TỪ VĂN BẢN ĐẾN THỰC TIỄN

THIÊN VỸ

(XEM BÀI TRANG 2)

Nhờ thực hiện hương ước, người dân các địa phương ở Hà Tĩnh thêm gắn kết để chung tay xây dựng đời sống văn hóa, nông thôn mới.

HƯƠNG ƯỚC LÀNG TỪ VĂN BẢN ĐẾN THỰC TIỄN

□ THIÊN VỸ

Ra đời cách đây hàng trăm năm, hương ước làng là một loại văn tự quy định về những quy chuẩn ứng xử, trách nhiệm của người dân trong cộng đồng ở các làng xã Việt Nam nói chung và Hà Tĩnh nói riêng. Sau thời gian mai một, gần đây, văn bản này đang được khôi phục và áp dụng vào thực tiễn xây dựng đời sống văn hóa.

TÍCH CỰC KHÔI PHỤC HƯƠNG ƯỚC, QUY ƯỚC

CÁC nghiên cứu chưa có sự khẳng định chính xác thời điểm ra đời của hương ước tại các làng, thôn ở Việt Nam nhưng qua những thư tịch cổ cho thấy, vào triều đại vua Lê Thánh Tông (1442-1497), triều đình đã ra sắc lệnh thể chế hóa hương ước. Bộ luật Hồng Đức đã ghi lại chỉ dụ của vua Lê Thánh Tông về việc biên soạn và thi hành hương ước.

Từ xưa, hương ước đã có một vai trò quan trọng trong đời sống của cộng đồng dân cư ở các làng, thôn Việt Nam nói chung. Trong đó, dưới thời phong kiến, hương ước được xem là những luật lệ của làng, thực hiện song song với luật pháp của Nhà nước. Ở Hà Tĩnh, hương ước cũng ra đời từ rất sớm, có nhiều văn bản về hương ước các làng xã hàng trăm năm tuổi, hiện được lưu giữ ở Bảo tàng Hà Tĩnh.

Sau Cách mạng tháng Tám, hương ước bị bãi bỏ như một sản phẩm văn hóa cổ hủ của chế độ cũ. Tuy nhiên, năm 1958, khi tiếp và trò chuyện với đại diện Ban Thường vụ Tỉnh ủy Thái Bình tại Phủ Chủ tịch, Bác Hồ đã đề cập đến vấn đề quan tâm hương ước như một loại di sản văn hóa tích cực của làng xã và giải thích: "Hương ước là những khoán ước trong làng, người ta quy định với nhau không để trâu bò phá hoại lúa, gà què ăn rau, mạ, không được trộm cắp của nhau. Đó là những phong tục đẹp trong nông thôn nước ta trước đây. Từ sau cách mạng, các chú bỏ hết tất cả, thế là không đúng. Cách mạng chỉ xóa đi cái dở, cái xấu, còn cái tốt, cái hay cần giữ gìn và phát huy chứ".

Trải qua thời gian dài của các cuộc chiến tranh, tái thiết đất nước nên việc khôi phục lại di sản văn hóa này chưa thực hiện được. Mãi đến năm 1993, vấn đề hương ước mới được Đảng, Nhà nước ta đề cập và chỉ đạo phục hồi. Tại Nghị quyết Hội nghị BCH Trung ương Đảng lần thứ 5 (khóa VII) ngày 10/6/1993 về tiếp tục đổi mới và phát triển KT-XH ở nông thôn đã đề ra nhiệm vụ: "Phát huy những truyền thống văn hóa tốt đẹp, thuần phong mỹ tục, bài trừ hủ tục, mê tín dị đoan, tệ nạn xã hội, phát huy tình làng nghĩa xóm, khuyến khích xây dựng và thực hiện các hương ước, quy ước về nếp sống văn minh thôn, xã". Từ đó đến nay, đã có nhiều văn bản hướng dẫn về xây dựng và thực hiện hương ước, quy ước, trong đó, văn bản pháp quy mới nhất của Chính phủ là Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg ngày 8/5/2018 của Thủ tướng Chính phủ về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước. Văn bản này nêu rõ: "Hương ước, quy ước là văn bản quy định các quy tắc xử sự do cộng đồng dân cư thôn, tổ dân phố tự nguyện thỏa thuận và thiết lập nhằm điều chỉnh các quan hệ xã hội mang tính tự quản của cộng đồng dân cư và được cơ quan Nhà nước có thẩm quyền công nhận".

Căn cứ quyết định của Thủ tướng Chính phủ, UBND tỉnh Hà Tĩnh đã ban hành Quyết định số 33/2021/QĐ-UBND ngày 29/7/2021 về định hướng xây dựng hương ước trên địa bàn tỉnh; Quyết định số 19/2022/QĐ-UBND ngày 15/7/2022 bổ sung tại điểm a, khoản 1, Điều 2 Quyết định số 33 về quy định, định hướng nội dung hương ước, quy ước thôn, bản, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh. Sở VH-TT&DL đã tham mưu UBND tỉnh ban hành các văn bản triển khai thực hiện Quyết định số 22/2018/QĐ-TTg; thông qua Đề án tăng cường thực thi pháp luật về xây dựng, thực hiện hương ước, quy ước.

Đến nay, toàn tỉnh đã có tổng số 1.817/1.977 thôn, tổ dân phố được thẩm định, phê duyệt hương

Việc thực hiện hương ước góp phần nâng cao tinh thần đoàn kết người dân trong thôn, tổ dân phố, cùng thực hiện các chủ trương của Đảng và Nhà nước.

Ảnh: THANH HOÀI

ước, quy ước theo Quyết định 22/2018/QĐ-TTg, đạt 92%. Một số địa phương đi đầu trong khôi phục, thực hiện hương ước thành công, như: Thạch Hà 206/206 thôn, tổ dân phố có hương ước; Cẩm Xuyên 203/203 thôn; Nghi Xuân 175/175 thôn; Đức Thọ 155/155 thôn...

ĐƯA HƯƠNG ƯỚC, QUY ƯỚC VÀO CUỘC SỐNG

VIỆC thực hiện hương ước, quy ước kết hợp với phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", phong trào xây dựng NTM ở Hà Tĩnh đã mang lại hiệu quả tích cực trong đời sống ở nông thôn, góp phần hạn chế, loại bỏ các tập tục lạc hậu, đồng thời phát huy những truyền thống tốt đẹp và hình thành các giá trị văn hóa mới.

Ông Dương Văn Thái - Chủ tịch UBND xã Thạch Văn (Thạch Hà) cho biết: "Ngay khi có văn bản chỉ đạo của các cấp, ngành, chúng tôi đã tổ chức các cuộc họp, quán triệt đến đội ngũ cán bộ xã, thôn về thực hiện khôi phục, xây dựng hương ước, đồng thời tiến hành thành lập ban chỉ đạo, tổ tư vấn tại các thôn. Đến đầu năm 2019, đã có 5/5 thôn thực hiện thành công việc kiện toàn hương ước và được UBND huyện thông qua quyết định ban hành".

Sau khi hương ước các thôn được cơ quan chức năng thông qua, UBND xã Thạch Văn đã tiến hành công tác tuyên truyền để người dân thực hiện. Đến nay, sau 4 năm triển khai, hương ước đã mang lại hiệu quả tích cực, giúp đời sống văn hóa của địa phương ngày một tốt đẹp hơn.

Bà Lê Thị Lan (70 tuổi, thôn Nam Văn, xã Thạch Văn) cho biết: "Từ khi thực hiện hương ước, đời sống văn hóa của người dân thôn chúng tôi đã thay đổi rõ rệt. Rất nhiều tệ nạn, hủ tục được bài trừ, như: cờ bạc, rượu chè, bạo hành gia đình, nói tục... Các đám cưới, đám tang, đám giỗ tổ chức gọn nhẹ, văn minh, tiết kiệm, không mở loa đài gây ồn ào, không thả rông trâu bò phá hại cảnh quan, vườn tược. Đặc biệt, nhờ thực hiện hương ước, tình làng nghĩa xóm trở nên gắn kết hơn, tất cả mọi người đều cùng nâng cao tinh thần thực hiện các chủ trương, chính sách của Đảng, pháp luật của Nhà nước, chung tay xây dựng các tiêu chí NTM...".

Nhiều năm qua, nhờ xây dựng thành công hương ước và áp dụng vào thực tiễn, xã Xuân Viên (Nghi Xuân) đã khơi dậy được sức mạnh đoàn kết, thi đua của Nhân dân trong thực hiện phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", phong trào xây dựng NTM. Bắt đầu tiến hành xây dựng NTM vào năm 2012 với xuất phát điểm gặp nhiều khó khăn, tuy nhiên, đến năm 2014, Xuân Viên đã về đích và năm 2019 được công nhận xã

NTM nâng cao. Hiện, xã đang phấn đấu về đích NTM kiểu mẫu vào năm 2023.

Bà Nguyễn Thị Thanh Hải - Bí thư Đảng ủy xã Xuân Viên cho biết: "Có được những thành công trong phong trào xây dựng NTM là nhờ sớm triển khai việc xây dựng và áp dụng hương ước vào đời sống. Từ cuối năm 2018, ngay khi có các văn bản chỉ đạo của tỉnh và huyện, 7/7 thôn của xã đã tiến hành kiện toàn lại hương ước đáp ứng các tiêu chí mới, đồng thời sau khi được phê duyệt, tất cả các thôn đều thực hiện nghiêm. Hương ước đã giúp địa phương chúng tôi khơi dậy tinh thần đoàn kết, phát huy nội lực trong toàn thể Nhân dân, thực hiện các phong trào".

CÀN SƠM KHẮC PHỤC CÁC TỒN TẠI

BÊN cạnh những thành công, việc khôi phục, xây dựng và đưa hương ước vào đời sống vẫn còn nhiều hạn chế. Nội dung một số hương ước được xây dựng sơ sài, quy định chung chung; có hương ước còn lặp lại các quy định của pháp luật một cách không cần thiết. Dù gần 100% thôn, tổ dân phố trên địa bàn tỉnh đã xây dựng hương ước nhưng việc tuyên truyền, triển khai thực hiện có nơi còn hời hợt; hương ước chỉ mang tính tự nguyện dẫn đến nhiều hộ chưa nghiêm túc thực hiện. Nhiều địa phương dù đã xây dựng, triển khai thực hiện hương ước nhưng các tập quán, nếp sống còn thiếu văn minh như: tình trạng trâu bò thả rông phá hại hoa màu, cây cối; nhiều nơi tổ chức ma chay, cưới hỏi còn rườm rà, lãng phí; nhiều hộ hát karaoke mở âm thanh lớn vào những giờ cao điểm; ô nhiễm môi trường ở khu dân cư; săn bắt động vật hoang dã...

Bà Nguyễn Thị Hè - Trưởng phòng Xây dựng nếp sống văn hóa và Gia đình (Sở VH-TT&DL) cho biết: "Để giải quyết những tồn tại, hạn chế trong thực hiện hương ước, quy ước ở cơ sở, Sở VH-TT&DL đã có văn bản chỉ đạo các cấp, ngành, địa phương đẩy mạnh công tác phối hợp kiểm tra, rà soát việc xây dựng, thực hiện hương ước, đảm bảo các nguyên tắc. Gần việc thực hiện hương ước vào phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa" và xây dựng NTM, đô thị văn minh trên địa bàn toàn tỉnh; chỉ đạo các địa phương tăng cường hướng dẫn nghiệp vụ cho đội ngũ xây dựng hương ước, nhằm nâng cao chất lượng và quy chuẩn phù hợp cho loại văn bản này. Đồng thời tăng cường tuyên truyền, vận động người dân thực hiện nghiêm hương ước; các địa phương hằng năm cần tổ chức sơ kết, tổng kết việc thực hiện hương ước để kịp thời khắc phục hạn chế cũng như khen thưởng cá nhân, tập thể thực hiện tốt hương ước tại địa phương mình".

Đề hương ước đi vào đời sống cộng đồng

□ MINH - HÀ (ghi)

HƯƠNG ƯỚC LÀ VĂN BẢN TỔNG HỢP, HÀM CHỨA NỘI DUNG RẤT ĐA DẠNG, PHONG PHÚ, BAO TRÙM NHIỀU MẶT SINH HOẠT CỘNG ĐỒNG NÔNG THÔN. CÁC ĐỊA PHƯƠNG Ở HÀ TĨNH ĐANG NỖ LỰC ĐỂ PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA HƯƠNG ƯỚC TRONG XÂY DỰNG ĐỜI SỐNG, GÌN GIỮ NHỮNG GIÁ TRỊ VĂN HÓA TRUYỀN THỐNG.

Ông **PHẠM TRỌNG HỢP** - Phó Chủ tịch UBND xã Mai Phụ (Lộc Hà):

Gắn nội dung hương ước với nhiệm vụ xây dựng nông thôn mới

TRƯỚC năm 2000, đời sống của người dân xã Mai Phụ vẫn còn nhiều khó khăn, nhận thức hạn chế nên còn nhiều hủ tục tồn tại trong cộng đồng dân cư. Năm 2000, các thôn bắt đầu ban hành hương ước, trong đó, quy định những điều liên quan đến xây dựng, phát huy yếu tố văn hóa làng xã, gìn giữ những giá trị tốt đẹp của văn hóa truyền thống.

Đến năm 2010, khi địa phương bước vào công cuộc xây dựng NTM, hương ước có nhiều bổ sung, điều chỉnh quan trọng. Theo đó, các điều khoản trong hương ước được gắn với nhiệm vụ, mục tiêu xây dựng NTM của địa phương. Xã đã tổ chức cho đội ngũ cán bộ các thôn đi tham quan, học tập kinh nghiệm xây dựng NTM tại nhiều địa phương trong tỉnh để nâng cao nhận thức, hiểu biết. Đội ngũ này sau đó đã tích cực tuyên truyền tư tưởng mới, triển khai cách làm mới đến người dân. Những điều khoản về xây dựng nếp sống mới trong việc cưới, tang, lễ hội; xây dựng nhà sạch, vườn đẹp, thôn xóm văn minh; gia đình văn hóa, gia đình thể thao... được quy định chặt chẽ, rõ ràng trong các bản hương ước.

Với vai trò quản lý, điều hành, xã đã thường xuyên giám sát việc thực hiện tại các thôn; có những điều chỉnh, bổ sung, chỉ đạo phù hợp với tình hình mới. Đồng thời, khuyến khích thôn biểu dương, khích lệ đối với những cá nhân, hộ gia đình thực hiện tốt để nêu gương cho người dân làm theo. Việc thực hiện hiệu quả hương ước đã góp phần giúp Mai Phụ được công nhận xã NTM nâng cao vào cuối năm 2021.

Bà **ĐOÀN THỊ HƯƠNG** - Chi hội trưởng Chi hội Phụ nữ thôn Vĩnh Trung (xã Lưu Vĩnh Sơn, Thạch Hà):

Quy định giữ gìn vệ sinh môi trường trở thành phong trào có sức lan tỏa

TỪ lâu, việc giữ gìn vệ sinh đường làng ngõ xóm, không gian sinh hoạt công cộng, nhà cửa của từng hộ gia đình đã trở thành quy định chung của thôn. Cán bộ thôn cũng thường xuyên quán triệt đến người dân nội dung này thông qua các cuộc họp, các văn bản. Tuy nhiên, phải đến đầu năm 2017, khi các cấp hội phụ nữ phát động xây dựng mô hình "5 không, 3 sạch" thì mới trở thành một phong trào.

Để tuyên truyền cho người dân hiểu và thực hiện "5 không, 3 sạch", thời kỳ đầu, cán bộ hội phải đến từng hộ giải thích, cầm tay chỉ việc cho người dân và từng hội viên. Khi phong trào đã đi vào nề nếp, chi hội cũng phải thường xuyên sâu sát, phân công nhiệm vụ cho từng nhóm hội viên đảm nhận các phần việc cụ thể.

Sau hơn 5 năm triển khai, từ những thói quen, những quy định trong cộng đồng dân cư đã trở thành một phong trào có sức lan tỏa mạnh mẽ, mang lại hiệu quả thiết thực. Hiện nay, hơn 70% hộ dân trong thôn có hố xử lý rác thải tại nguồn; hàng chục hộ dân trong thôn đạt danh hiệu "nhà sạch, vườn đẹp"; nhiều hội viên xây dựng được mô hình vườn mẫu; đường làng, ngõ xóm thoáng đẹp, văn minh. Thôn Vĩnh Trung đã đạt danh hiệu khu dân cư kiểu mẫu năm 2021 và đang đồng hành cùng xã phấn đấu cho mục tiêu xã NTM kiểu mẫu vào năm 2023.

Ông **ĐẶNG XUÂN KIM** - Bí thư Chi bộ kiêm Trưởng ban Công tác mặt trận thôn 3 (xã Hòa Hải, Hương Khê):

Cán bộ thôn đi đầu, nêu gương trong thực hiện hương ước

TỪ năm 2000, bắt nhịp với phong trào "Toàn dân đoàn kết xây dựng đời sống văn hóa", chúng tôi cũng xây dựng bản hương ước của thôn. Các nội dung trong hương ước được xin

ý kiến tận các hộ dân, tổ liên gia và đoàn thể; sau đó được xã, huyện thẩm định, phê duyệt.

Sau khi có bản hương ước, ngoài việc niêm yết đầy đủ văn bản ở nhà văn hóa thôn, chúng tôi còn trực tiếp thông tin, tuyên truyền nội dung hương ước đến người dân thông qua các buổi sinh hoạt, hội họp ở thôn và các buổi lao động, gặp gỡ. Đặc biệt, liên đoàn cán bộ thôn, các đảng viên trong chi bộ thôn đều có trách nhiệm nêu gương, đi đầu trong thực hiện hương ước; từ đó nhắc nhở, hướng dẫn người dân cùng làm theo.

Thời gian đầu thực hiện hương ước, liên đoàn cán bộ thôn lấy nêu gương, nhắc nhở làm cốt lõi; thời gian sau, khi hương ước dần đi vào nề nếp, chúng tôi áp dụng những quy định thưởng phạt phân minh để người dân hiểu và chấp hành.

Với cách làm đó, đến nay, việc thực hiện hương ước đã trở thành thói quen, nếp sống trong mỗi người dân. Đời sống văn hóa Nhân dân trong thôn ngày càng được nâng lên, tình làng nghĩa xóm thêm gắn kết. Hiện nay, thu nhập bình quân đầu người của thôn đạt trên 40 triệu đồng/năm; tỷ lệ hộ nghèo còn 2,1% (2 hộ); tỷ lệ gia đình văn hóa, gia đình thể thao hằng năm luôn đạt trên 95%...

Bà **PHAN THỊ THÀNH** (thôn Lạc Vinh, xã Kỳ Lạc, huyện Kỳ Anh):

Thực hiện hương ước cũng là chấp hành các chủ trương, chính sách

HƯƠNG ước là những điều đã có từ lâu trong cộng đồng dân cư, những năm gần đây, các điều khoản được quy định, bổ sung để gắn với nhiệm vụ mới của địa phương và phù hợp với chủ trương của Đảng, chính sách pháp luật của Nhà nước.

Cán bộ thôn thường xuyên tuyên truyền, triển khai các quy định mới, hướng dẫn cụ thể để người dân thực hiện. Với vai trò, trách nhiệm của một công dân, tôi luôn chấp hành tốt các điều khoản trong hương ước nói riêng, quy định của pháp luật nói chung.

Những năm gần đây, phong trào xây dựng nhà sạch, vườn đẹp tại địa phương được phát động mạnh mẽ, gia đình tôi tham gia rất tích cực. Là thành viên của CLB "Nhà sạch, vườn đẹp" tại thôn, vợ chồng tôi đã xây dựng được khu vườn mẫu rộng 1.000 m², trồng các loại rau màu, cây ăn quả cho thu nhập khá.

Tích cực hưởng ứng chủ trương phát triển kinh tế, vợ chồng tôi cùng bà con trong thôn luôn thực hiện tốt quy ước trong xây dựng đời sống văn hóa ở khu dân cư; đóng góp công sức, tiền của để cùng thôn hoàn thành các mục tiêu xây dựng NTM.

LƯU VĂN MINH

Tình quê

Nếu có lần trở lại tuổi thơ
Cho tôi xin được về nơi xưa cũ
Bến sông quê, bờ đê lộng gió
Chênh chao sáo diều vờn vợ cùng trăng
Một miền quê dư dả bão dông
Vẫn nồng ấm sắc xuân, nắng hạ
Nơi mẹ cha một đời vất vả
Gió Lào nung nghiêng ngã những luống cày
Chát mặn, chua phèn bốn phía búa vầy
Mãi ngọt mát giếng làng một thuở
Nhân Thanh Giang đắm trong nỗi nhớ
Đêm Minh Sơn ngọt lịm những câu hò
Nghĩa xóm tình làng đầy ắp tuổi thơ
Năm tháng theo tôi qua bao dâu bể
Tóc điểm sương chiều khi không còn trẻ
Vẫn thăm mơ trở lại quê nghèo...!

TRẦN ĐỨC DŨNG

Lời ru thuở nào

Bấy nhiêu năm tháng cuộc đời
Chẳng bao giờ mẹ xa rời chúng con
Mất mờ, sức đã héo hon
Bước chân chênh choáng, vẫn còn lo âu
Sữa thơm từ buổi ban đầu
Vị ai khó nhọc dãi dầu gian truân
Mẹ lần theo mỗi bước chân
Mong con khôn lớn vững tâm trường thành

Tình mẹ là ngọn gió lành
Bình minh tỏa sáng trong xanh rạng ngời
Tóc con màu cũ đã vôi
Nhưng mà với mẹ suốt đời như xưa

Thần thờ mỗi sớm mỗi trưa
Canh trâu thốn thức, con chưa thấy về...
Âm thầm nghe ngóng, khen chê
Lỗi lầm chia sẻ, không hề oán than

Nhớ cha, hương tỏa ngát ngàn
Lời yêu vọng lại vô vàn tâm tư...
Mong sao con cháu chìn chu
Thương nhau luôn nhớ lời ru thuở nào...

20/9/2022

TRẦN ĐỨC CƯỜNG

Cánh đồng thời gian

Sau mùa gặt
cánh đồng nằm nghiêng
phơi phong nổi niềm rơm rạ
những mảnh ruộng như ngàn mảnh vá
trên chiếc áo thời gian...

Sau mùa gặt
cánh đồng nằm miên man
gối lên giấc mơ mùa vụ
ngấn bùn nâu nhớ từng cơn lũ
lúa gặt về buồn rữ góc sân

Sau mùa gặt
cánh đồng nằm phân vân
cỏ mọc lem đất đai màu mỡ
một nắng hai sương ngàn đời trần trở
lúa bạc đồng, cỏ dại cứ xanh tươi

Năm tháng chuyên cần gieo cấy, gặt, phơi...
quay suốt vòng tuần hoàn hồi hả
sau mùa gặt, cánh đồng trở gốc rạ
hạt lúa nào vương nếp áo
thời gian...

NGUYỄN ĐOÀN VIỆT

Đông về

Thu đã bỏ theo mùa đi trút lá
Ta thôi đành gian dẫu với heo may
Ngày chóng cạn,
cải vàng hoa bên bãi
Sương giăng giăng,
gió trở mặt sông gầy.

Không thể nguyện,
đông cũng về đúng hẹn
Chiều nay mưa
lành lạnh hắt bên sông
Đành soạn sửa
gió mùa
làm sinh lễ
Ta một mình
xin cưới cả mùa đông.

Ảnh: ĐÀU BÌNH

BÚT KÝ

Cổng làng Quỳnh Đôi (Quỳnh Lưu - Nghệ An).

Ảnh: NHẬT THANH

Bóng làng

□ LÂM LÂM

MỒI đó mà đã hơn 10 năm ông tôi đi xa. Tôi - đứa trẻ con năm nào lúu rúu theo di, theo mẹ về quê giờ đã trở thành người mẹ, lại vẫn lúu rúu đất hai đứa con nhỏ về thăm quê ngoại mà lòng vẫn không hết bồn chồn. Vẫn con ngõ nhỏ cong queo uốn theo cả một bờ rào dưới đại rậm rịt đang mùa trái vàng. Từng trái đuối lưu lại trong tôi những hồi hộp ấm áp theo từng bước chân, từng nhịp thở. Từng tiếng ó à lúu lo của bọn trẻ như lại dật tôi trở về với những kỷ niệm thơ ấu không quên. Làng tôi, làng Bút Linh (còn gọi là làng Bút

Luyện) nằm ngay dưới chân hòn Nghiên. Xưa kia, đứng từ đầu làng nhìn ra phía Đông Bắc sẽ thấy sừng sững một dãy lên đá vôi, ở đó có hai cột đá nhỏ lên như hai quân bút và một vòng đá giống cái nghiên mực sừng sững giữa các xã Quỳnh Đôi, Quỳnh Hoan được dân làng gọi là Hòn Bút, Hòn Nghiên. Nhưng chắc do trời định, cái quân bút đó nghiêng đầu về phía làng Quỳnh Đôi (Quỳnh Lưu, Nghệ An) nên đầu ở ngay dưới chân hòn Nghiên, làng Bút Linh vẫn không phải là đất học. Dân làng quanh năm chỉ nhẩn nại cấy

Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga TỰ TRUYỆN BẰNG ÂM NHẠC

□ ĐẶNG PHƯƠNG

Sau 30 năm ca hát, Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga thực hiện liveshow đầu tiên trong cuộc đời làm nghệ thuật để tri ân những khán giả đã yêu mến mình. Nữ nghệ sĩ mô tả, chương trình như một cuốn tự truyện được viết bằng âm nhạc, đầu thừa thân trầm nhưng vẫn đủ ngọt ngào, thăng hoa.

NHỆ sĩ Ưu tú Tố Nga tên đầy đủ là Nguyễn Tố Nga, sinh năm 1976, ở xã Xuân Giang, huyện Nghi Xuân. Sinh ra và lớn lên ở đất miền Trung đầy nắng gió, ngay từ khi còn bé, dù gia đình không có ai làm nghệ thuật nhưng cuộc sống thấm đẫm những làn điệu dân ca ví, giặm đã nhen lên trong chị niềm đam mê ca hát.

Sở hữu chất giọng truyền cảm, ngọt ngào, sâu lắng, ngay từ thời còn đi học phổ thông, Tố Nga đã năng nổ tham gia các chương trình văn nghệ của trường, của tỉnh. Vì đam mê nghệ thuật nên sau khi học xong THPT, năm 1993, Tố Nga quyết định theo học tiếp tại Trường Trung cấp Văn hóa Nghệ thuật Hà Tĩnh (nay là Trường Cao đẳng Nguyễn Du - Hà Tĩnh). Trong suốt thời gian ấy, chị đã sớm được công chúng biết đến và giành được nhiều giải thưởng cao trong các kỳ liên hoan ca nhạc như: HCV Hội diễn Học sinh, sinh viên chuyên nghiệp toàn quốc; HCV Liên hoan

Tiếng hát miền Trung tại Nha Trang; HCV Tiếng hát Làng Sen tại Nghệ An. Năm 1997, sau khi tốt nghiệp Trường Trung cấp Văn hóa Nghệ thuật Hà Tĩnh, với thành tích đạt được, Tố Nga đã được Ban Giám hiệu nhà trường và Sở VH-TT&DL Hà Tĩnh giới thiệu học thanh nhạc tại Nhạc viện Hà Nội và được đặc cách vào làm việc tại Nhà hát Ca múa nhạc Việt Nam. 30 năm trong nghề, Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga đã cho ra mắt 14 album, trong đó có nhiều sản phẩm hướng về quê hương Hà Tĩnh như: Vol1 - Một khúc tâm tình người Hà Tĩnh, Vol2 - Mời anh về Hà Tĩnh... Đặc biệt, MV "Cúc ơi" tri ân 10 nữ thanh niên xung phong Ngã ba Đồng Lộc của Tố Nga là một trong

những MV về chiến tranh được đầu tư công phu, để lại nhiều dư âm, xúc cảm với người xem. Với một người đã sớm định danh tên tuổi, hoạt động nghệ thuật cần mẫn như Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga, 30 năm mới làm liveshow riêng dường như là quá muộn màng. Tuy nhiên, nữ ca sĩ cho rằng, chương trình như là một "định mệnh", bởi đây là thời điểm cả tuổi đời và tuổi nghề đều ở độ "chín" quý giá. Chương trình có tên gọi "Dòng sông đa tình" sẽ diễn ra vào lúc 20h ngày 18/11/2022 tại Nhà hát Lớn Hà Nội với 2 khách mời là ca sĩ Quang Linh và Lê Thị Minh Ngọc - quán quân Sao Mai 2022 dòng nhạc dân gian quê Hà Tĩnh. Sở dĩ nói "Dòng sông đa tình" là cuốn tự truyện bằng âm nhạc về cuộc đời Tố Nga là bởi liveshow sẽ khắc họa đủ đầy những khúc quanh trong cuộc sống của chị, những gặp gỡ và cả những lặng lẽ cho tới khi neo đậu đến bến an yên. Trong mọi nổi buồn, niềm vui và hạnh phúc của cuộc sống, Tố Nga đều nương tựa vào âm nhạc, để được an ủi, được sẻ chia.

Thấu hiểu Tố Nga, Nghệ sĩ Nhân dân Quang Vinh - Tổng đạo diễn kiêm Giám đốc âm nhạc liveshow đã lựa chọn đưa vào chương trình không chỉ là những ca khúc tiêu biểu nhất trong sự nghiệp của Tố Nga, mà còn là những ca khúc đặc biệt đại diện cho những dấu ấn, những quãng đời... không thể quên của chị nhằm xây dựng nên một chân dung Tố Nga thật rõ nét cả về mặt nghệ thuật và mặt đời. Nổi bật lên trên đó vẫn luôn là hình ảnh một nghệ sĩ Tố Nga dù có bất cứ trắc trở nào cũng luôn sống tận cùng với nghề, khi an yên thì đem tất cả năng lượng mà mình có để cống

hiến cho nghề, cho đời những sản phẩm âm nhạc chất lượng nhất... Liveshow gồm 3 chương. Chương 1 gồm những bài hát gắn với tên tuổi Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga. Chương 2 là những đoạn gặp khúc, những khúc trầm của "dòng sông" đời chị, với những bài hát mang âm hưởng buồn da diết. Chương 3 là những bài hát mở rộng hơn, khác hoàn toàn với Tố Nga thông thường. Nghệ sĩ Ưu tú Tố Nga tâm sự, chương trình là món quà mà nữ nghệ sĩ muốn tri ân khán giả, còn bản thân Tố Nga cũng được toại nguyện giấc mơ đứng trên sân khấu riêng của mình.

Ông bà ngoại và các cậu, các dì tôi lớn lên ở đó. Làng tôi chủ yếu trồng hoa màu, nông nhân lại có thêm nghề đan dó. Vì thế, cuộc sống ở làng không trù phú nhưng cũng ấm áp, no đủ. Khi ngoài đồng lúa đã lên xanh thì khắp đường làng ngõ xóm, tre nứa lại được phơi trắng trời chuẩn bị cho mùa đan dó mới. Cái dó làng tôi được đan cẩn thận đến từng công đoạn một. Nứa sau khi được phơi khô, dùng chân đạp chừa cho tróc hết lòng, hết xơ. Rồi mới bắt đầu kết mé, đan trí, vò vành dưới, vành trên, vò vành trong, vành ngoài, sau cùng kết đầu thì xong một cái dó vừa bền, vừa đẹp. Nhờ uy tín thế mà lâu dần nghề làm thêm những ông giáp hạt đó được xem như một nghề chính của làng.

Ông ngoại tôi là một người tài hoa. Cái tài hoa của người nông dân chân lấm tay bùn khéo léo chuốt từng sợi giang, sợi lạt để làm dó mưu sinh. Làng nhiều nhà làm dó, nhưng cái dó của ông tôi khác hẳn, chắc chắn, bóng đẹp, các nút thắt tinh tế và bền. Ông tôi rất thích vẽ, trong cuốn vở học trò đầy những bản vẽ của ông tôi. Ông bảo, cụ cố tôi trước là thủ thư giữ đình làng, những lưu giữ của làng được ông giữ gìn rất cẩn thận. Sau này bom Mỹ phá hoại, mất hết. Cụ đến khi mất vẫn cứ ước mơ sau này con cháu làm ăn khấm khá sẽ phục dựng lại những thứ của cha ông xưa để lại. Ông ngoại tôi hồi đó không ai bảo lạng lẽ vẽ lại những họa văn đình chùa như các loại kim nóc, mái đao, ổ long phụng, mặt nguyệt, cuốn thư, tranh tứ linh... Ông tôi làm việc đó một cách tự nguyện, cần mẫn năm này qua năm khác trên khắp các đình làng xung quanh. Những ô cửa ruộng mọt, những viên ngói vỡ được ông lưu giữ lại trong từng nét vẽ mềm mại và sống động của mình mà không cần ai động viên hay tán thưởng. Những nét vẽ đó ông vẫn thường dạy tôi vẽ bằng cách vẽ lấy một núi lá khoai hay lấy một cục than củi vẽ mẫu cho tôi trên sân phơi mỗi ngày đẹp trời. Sau này, khi phục dựng đình làng, mọi người mới thấy được hết sự vô giá trong cuốn sổ nhỏ bé mà ông tôi để lại.

Có những điều làm tôi nhớ rất lâu và rất lâu sau đó nó trở về vẹn nguyên như đang trải ra trước mắt đẹp đẽ và sống động đến không ngờ... Tôi gọi đó là nguồn cội. Tất cả những thứ đó tôi giữ mãi không quên trong lòng.

Ngày cả những cái cây... Vườn xưa ngoại trồng có đến 10 cây dừa quanh năm trái sai lúc lỉu. Về đến đầu làng đã thấy bóng nó cao vóng lên giữa những um tùm cây lá rối. Và nhìn kỹ, sẽ thấy lúc đó trên một thân cây dừa lúc góc này, lúc góc kia, cậu tôi

đang thả những quả dừa vừa hái xuống đất. Những lúc như thế, cái tín hiệu nho nhỏ nhưng chứa đầy thông điệp của nhà ngoại tôi: thể nào cũng có khách về.

Khách thường là chúng tôi. Những vị khách khó tính ượng bướng mẽ nheo và hay làm mình làm mẩy! Ấy thế mà gia chủ cứ chiều lấy chiều để, xoắn xuýt bỏ bê công việc đến cả gần tuần trời. Khổ thân cậu út, cứ như ông thiên lôi ngoại chỉ đâu đánh đó. Cứ thoãn thoắt treo dừa hái quả bất cứ cây nào ông chỉ. Chúng tôi hồi đó sướng. Sướng nhất là chị Chi. Là con đầu cháu sớm được cưng nựng nhiều, nước dừa tươi người ta chẳng nghĩ khi được uống, thế mà ông cứ bảo cậu chặt cả chục quả cho vào chậu để tắm rôm sẩy cho chị, sung sướng không ai bằng! (có lẽ vì thế mà sau này, trong đám con gái của mẹ tôi, chị gần bó với cậu nhiều nhất!).

Tôi sau này chẳng còn có món tắm nước dừa, nhưng sau mỗi chuyến "kinh lý" quê Quỳnh thế nào cũng phải lúc lỉu vài chục quả dừa đã được cậu đánh sạch vỏ. Vỏ dừa được cậu phơi đầy sân hầu dùng làm củi đun bếp. Dì út thích đun củi dừa hơn đun rơm (vì dì còn mãi dục sách đến quên cả cấy lúa) còn tôi chỉ thích tưới rơm ngoài cây, những cây rơm còn sót lại để hạt lúa sót bị đun trong lửa, nổ tí tách những hạt cơm trắng phải nhanh tay cời ra khỏi cháy.

Bóng làng là vậy. Lặng lẽ, bình yên và rất đời quen thuộc. Thơm như mùi lá khoai vẽ trên sân hầu ngày nắng. Từ đó mà không biết bao thế hệ con cháu của ông tôi sau này trở thành họa sĩ, có gallery (phòng trưng bày - P.V) tranh riêng vẫn không thể nào quên đi được khung tranh đầu tiên trong đời bên góc sân phơi.

Thời đó giờ xa xôi rồi! 10 cây dừa giờ chỉ còn 3, không còn sum suê trái nữa. Nó cũng đã già theo tháng năm khi người trồng cây cũng đã hóa mây trời. Chúng tôi rời cũng rời xa nhau... một năm chỉ về một lần ngày giỗ ông nhưng không còn đông đủ nữa. Để những kỷ niệm vẫn còn thức mãi, tôi đã bàn với các em rằng: Từ nay, đầu ai đi đâu về đâu, đến ngày giỗ ông cũng có thu xếp để về. Về để không cho kỷ niệm có cơ hội mà ngủ quên.

Chúng tôi về rồi đi. Chỉ mình cậu út lặng lẽ tiếng đám miến xuôi miến ngược tự nhiên thấy chùng lòng. Tôi đứng lặng nhìn cầu. Cậu giờ tóc đã pha sương. Tôi cũng đã toan về già mất rồi, thế mà cậu vẫn vậy, vòng tay ôm tôi xoa đầu như thời còn bé dại.

Khoảnh khắc bình yên đó, quên sao đành...!

“Kim chỉ nam” XÂY DỰNG NÔNG THÔN MỚI Ở TAM ĐỒNG

□ THU HÀ

XÂY DỰNG VÀ PHÁT HUY VAI TRÒ CỦA HƯƠNG ƯỚC VÀO THỰC TIỄN ĐỜI SỐNG, NGƯỜI DÂN THÔN TAM ĐỒNG, XÃ CẨM VINH (CẨM XUYỀN) ĐÃ KHƠI DẬY SỨC MẠNH ĐOÀN KẾT TOÀN DÂN, XÂY DỰNG THÔN ĐẠT KHU DÂN CƯ NTM KIỂU MẪU, HƯỚNG TỚI XÂY DỰNG KHU DÂN CƯ NTM THÔNG MINH CỦA TỈNH.

NHỮNG con đường rộng, sạch đẹp trải dài, hai bên là hàng rào xanh mượt mắt; bên trong từng ngôi nhà đều ngăn nắp, gọn gàng; người lớn, trẻ nhỏ hào hứng với các hoạt động thể thao cuối chiều... những hình ảnh tưởng chừng như giản đơn nhưng đã tạo nên nét đẹp riêng có, thanh bình ở thôn Tam Đồng.

Thôn Tam Đồng cách trung tâm TP Hà Tĩnh 4 km về phía Nam; dân số có 582 khẩu, 176 hộ, là thôn điển hình của xã và huyện. Từ bao đời nay, người dân Tam Đồng đã lấy hương ước làm “công cụ” điều chỉnh hành vi ứng xử, xây dựng chuẩn mực văn hóa trong cộng đồng thôn. Đặc biệt, từ khi bắt đầu công cuộc xây dựng NTM (năm 2014), hương ước càng trở thành “kim chỉ nam” để thôn từng bước thực hiện các tiêu chí.

Ông Nguyễn Văn Hải - Bí thư Chi bộ, Trưởng ban Công tác mặt trận thôn Tam Đồng cho biết: “Trên cơ sở kế thừa và phát huy những thuần phong mỹ tục, truyền thống văn hóa; đồng thời bổ sung những nội dung mới tiến bộ phù hợp với tình hình thực tế địa phương, năm 2014, thôn đã họp bàn thống nhất xây dựng hương ước, quy ước của thôn gồm 8 chương, 44 điều và đưa ra trung cầu ý kiến của Nhân dân. Lấy cốt lõi là tinh thần đoàn kết, phát huy dân chủ, ngoài quy định chung, hương ước quy định cụ thể từng điều nhằm phát huy tính chủ động, tích cực của người dân trong tham gia các phong trào, hoạt động và xây dựng nếp sống văn hóa, xây dựng gia đình văn hóa theo tiêu chí khu dân cư NTM”.

Theo đó, tất cả các nội dung từ văn hóa ứng xử, việc cưới, việc tang, đến đóng góp tiền của, ngày công để xây dựng thôn; thực hiện công tác khuyến học, khuyến tài, tương thân tương ái; giáo dục, làm gương cho con cháu hay giữ gìn vệ sinh chung, bảo vệ mùa màng cũng như vai trò của người dân, từng hội đoàn thể với việc chung của thôn đều được quy định rõ.

Bản hương ước cũng yêu cầu 100% hộ dân tham gia các cuộc họp thôn; người dân ở độ tuổi nào phải tham gia sinh hoạt ở tổ chức hội đó. Không chỉ vậy, vào chủ nhật hằng tuần, tất cả các gia đình trong thôn đều tham gia tổng dọn vệ sinh đường làng, ngõ xóm theo tổ liên gia. Hương ước quy định rõ thưởng, phạt đối với những ai không thực hiện hoặc vi

Khung cảnh thanh bình, xanh - sạch - đẹp ở thôn Tam Đồng.

phạm những điều đã quy định; các cá nhân tích cực, tiêu biểu trong tham gia các hoạt động được thôn lập sổ và ghi nhận tấm lòng vàng...

Hương ước thôn sau khi soạn thảo được trưng cầu ý kiến người dân và được UBND xã, UBND huyện thẩm định. Bản hoàn chỉnh của hương ước được in khổ lớn treo ở hội trường nhà văn hóa thôn và thường xuyên được liên đoàn cán bộ thôn nhắc lại qua loa phát thanh để người dân thấm nhuần và thực hiện. Với những điều hương ước đã quy định, người dân thôn Tam Đồng không ai bảo ai, tất cả đều tự giác thực hiện để góp phần xây dựng thôn ngày càng giàu đẹp.

Bà Nguyễn Thị Vân chia sẻ: “Thực hiện những điều hương ước quy định giúp mỗi người dân chúng tôi ý thức từng lời nói, hành động văn minh, văn hóa hơn và góp phần phát huy truyền thống văn hóa của thôn, xây dựng thôn ngày càng phát triển, vì vậy, bà con đều đồng tình, ủng hộ”.

Nói đi đôi với làm, người dân thôn Tam Đồng bắt đầu từ việc chỉnh trang, sắp xếp ngăn nắp từ trong bếp ra đến sân, quy hoạch vườn tược, bố trí chuồng trại, phân loại rác thải... Cứ thế, toàn thôn lan tỏa “chiến dịch” sạch nhà, sạch bếp đến sạch ra ngõ, ra đường lớn. Người dân cũng tích cực tham gia hiến đất, hiến cây mở rộng đường giao thông. Hiện nay, các tuyến đường ở thôn Tam Đồng đều được bê tông hóa, rải thảm nhựa; chiều rộng đường 6-9m.

Đời sống vật chất và tinh thần của người dân đã thay đổi rõ rệt, toàn thôn không còn vườn tạp, đất bỏ hoang; đường làng, ngõ xóm xanh - sạch - đẹp; nhà dân gọn gàng, ngăn nắp. Thôn đã xây dựng thành công 6 vườn mẫu cấp tỉnh; tỷ lệ hộ nghèo còn 2,27%; thu nhập bình quân đầu người đạt 42 triệu đồng/năm; tỷ lệ gia đình văn hóa đạt hơn 96%; đám cưới, đám tang thực hiện văn minh, tiết

Hương ước được niêm yết tại nhà văn hóa thôn để người dân tiện theo dõi.

kiệm, không có hủ tục lạc hậu. 10 dòng họ lớn trên địa bàn đều làm tốt công tác khuyến học, khuyến tài. Chi hội người cao tuổi, phụ nữ, đoàn thanh niên đều có đội văn nghệ, câu lạc bộ bóng chuyền hoạt động tích cực.

Năm 2021, hơn 1 năm sau khi xây dựng thành công khu dân cư NTM kiểu mẫu, thôn Tam Đồng được chọn thí điểm xây dựng khu dân cư NTM thông minh của tỉnh. Ông Nguyễn Văn Hải - Bí thư Chi bộ, Trưởng ban Công tác mặt trận thôn chia sẻ: “Hoàn thành xây dựng khu dân cư NTM kiểu mẫu, thực hiện các điều theo hương ước đã quy định là bước đệm quan trọng để thôn xây dựng khu dân cư thông minh. Chúng tôi đang tích cực vận động bà con sử dụng điện thoại thông minh nhằm ứng dụng hiệu quả các phần mềm công nghệ hỗ trợ cung cấp thông tin, truy xuất nguồn gốc hàng hóa, giới thiệu sản phẩm qua mạng...”.

Hiện nay, trên 90% người dân thôn Tam Đồng đã có điện thoại thông minh sử dụng; thôn cũng hoàn thành cấp mã QR tại hộ gia đình và

các tuyến đường thôn, tổ liên gia; người dân trong thôn đã thuận thực việc “lên mạng” bán hàng nông sản; sử dụng ứng dụng hẹn giờ đèn đường qua điện thoại... Những kết quả đó đang giúp Tam Đồng từng bước xây dựng thành công khu dân cư NTM thông minh vào năm 2025.

Bà Nguyễn Thị Oanh, Phó Trưởng phòng Văn hóa - Thông tin huyện Cẩm Xuyên cho biết: “Tam Đồng là thôn đầu tiên của huyện được chọn xây dựng khu dân cư NTM thông minh. Việc xây dựng và áp dụng hương ước vào thực tiễn đã giúp Ban Công tác mặt trận thôn cũng như người dân xây dựng môi trường văn hóa. Chúng tôi tiếp tục tuyên truyền nâng cao ý thức người dân trong việc thực hiện hương ước, quy ước; tăng cường đánh giá, kiểm tra việc thực hiện hương ước lồng ghép với việc xây dựng NTM ở các thôn, tổ dân phố. Đồng thời chỉ đạo rà soát, kịp thời sửa đổi, bổ sung, thẩm định, phê duyệt hương ước, quy ước đảm bảo chất lượng, góp phần phát huy vai trò của hương ước, quy ước trong xây dựng NTM”.

CHUYỆN VỤ ÁN

Lời xin lỗi muộn màng của kẻ tử tù...

THÙY DƯƠNG

"Bị cáo ý thức hành vi phạm tội của mình đặc biệt nghiêm trọng nên không dám xin cơ hội được sống dù đó là nguyện vọng lớn nhất ngay lúc này. Bị cáo gửi lời xin lỗi đến người thân và những người đã bị bị cáo lôi kéo, xúi giục..." - Nguyễn Văn Sâm (SN 1993, trú phường Kỳ Trinh, TX Kỳ Anh) nói lời sau cùng tại tòa.

Khi đối diện với sự trừng trị nghiêm khắc của pháp luật về hành vi "Vận chuyển trái phép chất ma túy", các bị cáo thực sự ân hận, day dứt.

KHÔNG giống phần lớn các bị cáo cùng tội danh "Vận chuyển trái phép chất ma túy", từng bị Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh đưa ra xét xử, Nguyễn Văn Sâm được xem là người có học vấn cao - từng tốt nghiệp cao đẳng. Ngay từ khi còn bé, Sâm luôn được mọi người nhận xét là người chịu khó, khéo tay và đặc biệt có năng khiếu về thủ công mỹ nghệ. Tranh thủ những lúc rảnh rỗi, Sâm luôn dành thời gian tìm hiểu kinh nghiệm về cách điêu khắc, chế tác đá. Kể từ đó, cậu thanh niên luôn mơ ước, sau này, khi có điều kiện nhất định sẽ xây dựng một thương hiệu đá và các sản phẩm thủ công mỹ nghệ của riêng mình.

Để trang trải kinh phí nuôi dưỡng ước mơ, dù là người khuyết tật nặng (viêm xương, thuộc đối tượng bảo trợ xã hội), Sâm lăn lộn, chịu khó làm nhiều công việc khác nhau như phục vụ tại nhà hàng, các xưởng chế tác đá... ở nhiều tỉnh, thành trong Nam, ngoài Bắc. Khi đã tích lũy được kinh nghiệm cho bản thân, Sâm mở cơ sở sản xuất, chế tác đá mỹ nghệ với quy mô nhỏ ở quê nhà. Với đôi bàn tay tài hoa, khéo léo, các sản phẩm thủ công mỹ nghệ của Sâm dần có chỗ đứng tại địa phương. Dầu rằng chặng đường tự thân lập nghiệp còn lắm chông gai, song, thành quả bước đầu và sự ghi nhận từ khách hàng khiến "ông chủ" trẻ cảm thấy ấm lòng!

Thế nhưng, giấc mơ đẹp đẽ và cuộc sống thiện lương ấy đã sớm vụt tắt khi Nguyễn Văn Sâm "dính" vào ma túy để... trả ơn "ân nhân"! Nhiều năm trước, khi Sâm đang chật vật với cuộc mưu sinh, Nguyễn Như Trọng (SN 1992, trú xã Cẩm Vịnh, Cẩm Xuyên, tên thường gọi là Đen Khơ Me) đã hỗ trợ, giúp đỡ. Chính vì vậy, trong

thâm tâm, Sâm luôn mang mối ân tình đối với Đen và tự hứa sẽ đền đáp lại bất cứ lúc nào có cơ hội.

Tháng 8/2021, nghe Đen đặt vấn đề vận chuyển ma túy từ Hà Tĩnh vào tỉnh Đắk Lắk, Sâm đã nhận lời. Đồng thời, thuê Hoàng Xuân Phương (SN 1999, trú xã Kỳ Lợi, TX Kỳ Anh) và Nguyễn Đức Hoàn (SN 2001, trú phường Kỳ Trinh) nhận hàng từ huyện Vũ Quang về TX Kỳ Anh.

Tuy nhiên, hành vi phạm pháp của các đối tượng đã bị phát giác. Vào 14h ngày 18/9/2021, Phòng Cảnh sát điều tra tội phạm về ma túy (Công an tỉnh) phối hợp Công an TX Kỳ Anh kiểm tra tại căn nhà để hoang thuộc tổ dân phố Hoàng Trinh (phường Kỳ Trinh), phát hiện Hoàng Xuân Phương và Nguyễn Đức Hoàn đứng cạnh một thùng hàng có biểu hiện nghi vấn. Thấy lực lượng chức năng, cả 2 tên bỏ chạy nhưng đã bị bắt giữ.

Theo khai nhận của Phương, Hoàn, bên trong thùng hàng là ma túy. 2 đối tượng đang chuẩn bị gửi số ma túy này bằng xe khách vào tỉnh Đắk Lắk theo chỉ đạo của Nguyễn Văn Sâm.

Theo kết quả điều tra, xác minh, từ ngày 15/9-18/9/2021, Nguyễn Văn Sâm đã hướng dẫn, chỉ đạo Phương, Hoàn nhận, vận chuyển trái phép 19,471 kg Methamphetamine từ cột mốc H3-198 trên đường Hồ Chí Minh (huyện Vũ Quang) để gửi vào tỉnh Đắk Lắk.

Tòa án nhân dân tỉnh Hà Tĩnh đã đưa vụ án Nguyễn Văn Sâm cùng 2 đồng phạm là Hoàng Xuân Phương và Nguyễn Đức Hoàn phạm tội "Vận chuyển trái phép chất ma túy" ra xét xử sơ thẩm. Tại phiên tòa sơ thẩm, bằng thái độ thành khẩn khai báo, ăn năn hối cải, cả 3 bị cáo rất tích cực hợp tác với các cơ quan tố tụng trong việc chứng minh, làm rõ vai trò tội danh của từng người.

Khác với sự bình tĩnh lúc mới bị bắt, ánh mắt Sâm lộ rõ vẻ buồn bã, ân hận và day dứt: "Phương và Hoàn đang ở độ tuổi đẹp nhất của cuộc đời, cả 2 vẫn còn tương lai rộng mở phía trước. Lẽ ra, là người anh, bị cáo phải khuyên răn, ngăn chặn, thế nhưng, vì cảm dỗ, vì ma lực đồng tiền từ ma túy và cả suy nghĩ sai lệch, bị cáo đã đẩy 2 người em của mình vướng vào lao lý. Bị cáo ý thức hành vi phạm tội của mình đặc biệt nghiêm trọng nên không dám xin cơ hội được sống dù đó là nguyện vọng lớn nhất ngay lúc này. Bị cáo gửi lời xin lỗi đến người thân và những người đã bị cáo lôi kéo, xúi giục..."

Giờ nghị án, Sâm nghẹn ngào nhờ anh trai mình gửi lời xin lỗi muộn màng đến mẹ, căn dặn mẹ phải nhớ giữ gìn sức khỏe. Bị cáo cũng rưng rưng khi nói lời xin lỗi đến Phương và Hoàn...

Với hành vi vận chuyển trái phép gần 19,5 kg ma túy, kết thúc phiên tòa, Sâm, Phương, Hoàn ngưng ngùi, cay đắng tra tay vào còng số 8 với bản án tử. Cuộc đời của 3 bị cáo trẻ tuổi xem như đã đi đến đoạn cuối và nỗi đau của những người thân cũng đã đến tột cùng...

LUẬT SƯ CỦA BẠN

Anh Nguyễn Linh, trú huyện Hương Khê hỏi: Gia đình tôi đang là hộ cận nghèo và sinh sống ở nông thôn. Vậy, cho tôi hỏi hộ cận nghèo sẽ được hưởng những chính sách về y tế, trợ cấp xã hội như thế nào?

Trả lời:

1. Chính sách về y tế với hộ cận nghèo

Chính sách về y tế với hộ cận nghèo theo Điều 1 Quyết định 705/QĐ-TTg ngày 8/5/2013 quy định kể từ ngày 1/1/2013, ngân sách Nhà nước hỗ trợ 100% mức đóng BHYT cho một số đối tượng người thuộc hộ gia đình cận nghèo theo chuẩn nghèo quốc gia, gồm:

- Người thuộc hộ gia đình cận nghèo mới thoát nghèo, thời gian hỗ trợ 5 năm sau khi thoát nghèo.

Trường hợp người thuộc hộ cận nghèo đã thoát nghèo trước ngày 1/1/2013 nhưng thời gian thoát nghèo tính đến ngày 1/1/2013 chưa đủ 5 năm, thời gian còn lại được ngân sách Nhà nước hỗ trợ 100% mức đóng BHYT, thời gian hỗ trợ thấp nhất là 1 năm.

- Người thuộc hộ gia đình cận nghèo đang sinh sống tại các huyện nghèo theo Nghị quyết 30a/2008/NQ-CP về chương trình hỗ trợ giảm nghèo nhanh và bền vững đối với 61 huyện nghèo và các huyện có tỷ lệ hộ nghèo cao được áp dụng cơ chế, chính sách.

Đối với các đối tượng người thuộc hộ gia đình cận nghèo còn lại được ngân sách Nhà nước hỗ trợ mức đóng BHYT theo quy định tại Quyết định 797/QĐ-TTg ngày 26/6/2012.

2. Chính sách về trợ cấp xã hội với hộ cận nghèo

Chính sách về trợ cấp xã hội với hộ cận nghèo theo Điều 5 và Điều 6 Nghị định 20/2021/NĐ-CP ngày 15/3/2021, với các đối tượng như sau:

(1) Người thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo chưa có chồng hoặc chưa có vợ; đã có chồng hoặc vợ nhưng đã chết hoặc mất tích theo quy định của pháp luật và đang nuôi con dưới 16 tuổi hoặc đang nuôi con từ 16 đến 22 tuổi và người con đó đang học văn hóa, học nghề, trung học chuyên nghiệp, cao đẳng, đại học văn bằng thứ nhất.

(2) Người cao tuổi từ đủ 75 tuổi đến 80 tuổi thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo đang sống tại địa bàn các xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đặc biệt khó khăn.

Trừ trường hợp người cao tuổi thuộc diện hộ nghèo, không có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng hoặc có người có nghĩa vụ và quyền phụng dưỡng nhưng người này đang hưởng trợ cấp xã hội hàng tháng.

(3) Trẻ em dưới 3 tuổi thuộc diện hộ nghèo, hộ cận nghèo đang sống tại địa bàn các xã, thôn vùng đồng bào dân tộc thiểu số và miền núi đặc biệt khó khăn và không thuộc đối tượng sau:

- Trẻ em dưới 16 tuổi không có nguồn nuôi dưỡng;
- Trẻ em nhiễm HIV/AIDS thuộc hộ nghèo
- Người khuyết tật nặng, người khuyết tật đặc biệt nặng theo quy định pháp luật về người khuyết tật.

Mức hưởng trợ cấp xã hội với các đối tượng trên như sau:

- Đối tượng (1): 360.000 đồng/tháng/con.
- Đối tượng (2): 360.000 đồng/tháng.
- Đối tượng (3): 540.000 đồng/tháng.

Luật sư PHAN DUY PHONG

Thư giãn cuối tuần

Chồng lo xa vì quá hiếu tính vợ

Buổi chiều, khi đang nằm đắp mặt nạ thì Tũn nhận được điện thoại của chồng từ cơ quan gọi về.

Chồng cô phấn khích:

- Vợ yêu, anh mới nhận được 2 vé đi xem show diễn thời trang cực hoành tráng luôn nhé. Anh gọi về báo em trước để chuẩn bị.

Tũn mừng rỡ:

- Ôi thế à, tuyệt vời! Em phải diện thật lộng lẫy mới được.

Chồng Tũn thúc giục:

- Ủ, em chuẩn bị nhanh nhanh khỏi muộn giờ không vào được thì tiếc lắm đấy.

Tũn cười tủm tỉm:

- Biết rồi, biết rồi. Mà khi nào thì buổi diễn bắt đầu vậy anh?

Chồng cô đáp gọn lỏn:

- 7h tối mai em ạ.

- !?!

Con trai bị phạt vì suýt được điểm 10

Vừa đi chợ về, Na hoảng hốt khi thấy cậu con trai cùng đang úp mặt vào tường khóc rầm rức. Na lo lắng hỏi:

- Sao lại đứng đây khóc thế con trai của mẹ?

Con trai Na ầm ức nói:

- Chỉ vì con thiếu chút xíu nữa là được 10 điểm mà bố phạt con úp mặt vào tường từ sáng đến giờ đấy mẹ ạ.

Na lau nước mắt cho con trai, ân cần hỏi:

- Con thiếu bao nhiêu điểm?

Cậu con trai nói trong tiếng nấc:

- Dạ con thiếu có 1 nữa thôi ạ!

Na ngạc nhiên:

- Được 9 điểm là giỏi lắm rồi, sao bố lại phạt con được cơ chứ?

Con trai Na lắc đầu nguây nguậy:

- Không phải 9, con chỉ được 0 điểm thôi, thiếu số 1 phía trước thì được 10 rồi mẹ ạ!

- !!!

X.B. (suu tâm)

Thế dựa chân tường của Hồng Lĩnh Hà Tĩnh

PHÚC SƠN

KẾT THÚC VÒNG ĐẤU THỨ 20 NIGHT WOLF V.LEAGUE 2022, HỒNG LĨNH HÀ TĨNH (HLHT) RỜI XUỐNG VỊ TRÍ ÁP CHÓT TRÊN BẢNG XẾP HẠNG. LÚC NÀY ĐÂY, TINH THẦN, QUYẾT TÂM CỦA CÁC CẦU THỦ CỐ Ý NGHĨA VÔ CÙNG QUAN TRỌNG.

CUỘC đua trụ hạng tại Giải Vô địch quốc gia V.League Night Wolf 2022 được xem như một vòng xoáy khốc liệt. Hàng loạt cái tên khá gạo cội, những ông lớn như SHB Đà Nẵng, CLB Sài Gòn, CLB TP Hồ Chí Minh, Nam Định đều có số điểm suýt soát nhau và đều đứng trước nguy cơ sẩy chân xuống giải hạng nhất. HLHT - một đội bóng còn non trẻ, cũng không thể thoát khỏi vòng xoáy đó.

Tuy nhiên, khi cuộc đua càng về cuối, khi các đội bóng cạnh tranh đang có được những điểm số quan trọng thì HLHT lại có dấu hiệu hụt hơi với một kết quả thi đấu tệ. Đáng chú ý nhất hiện nay là sức bật của CLB Sài Gòn. Từng là ứng cử viên số 1 cho "ngôi vị" xuống hạng khi chỉ giành được vốn vẹn 7 điểm sau khi V.League 2022 kết thúc lượt đi, thế nhưng, ở thế nguy hiểm, đội bóng này đã liên tiếp có được những kết quả khả quan.

Cầm hòa 2 đội bóng top đầu là Hà Nội và Viettel, giành chiến thắng trước người hàng xóm CLB TP Hồ Chí Minh và mới đây nhất là chiến thắng quan trọng trước SLNA ngay trên sân Vinh là minh chứng cho những nỗ lực không mệt mỏi của thầy trò HLV Phùng Thanh Phương. Ngoại binh Nicholas Olsen cũng liên tục nỗ lực giúp Sài Gòn bỏ túi 8 điểm trong 5 lượt trận đầu nhất, vươn lên vị trí thứ 10 sau chuỗi ngày dài nằm ở cuối bảng xếp hạng.

Trong khi đó, bước sang giai đoạn lượt về V.League 2022, Nam Định đã để thua Viettel 4 bàn không gỡ, thua CLB Hà Nội với tỷ số 2-5 và thua CLB Bình Định 0-2. Nhưng đó chưa

Sau 6 trận đấu ở giai đoạn lượt về, Phi Sơn và đồng đội chưa thể tìm cho mình được một chiến thắng.

Ảnh: THANH HẢI

hẳn là vấn đề lớn khi chủ sân Thiên Trường đã kịp thu về 9 điểm từ những cái tên vừa sức là: CLB TP Hồ Chí Minh, SHB Đà Nẵng và HLHT. Dù không xuất sắc khi phải đối đầu với các ông lớn, nhưng quả thực, CLB Nam Định lại rất biết cách "hái điểm" từ những đối thủ đang thiếu sự ổn định.

Một đối thủ cạnh tranh suất trụ hạng khác là SHB Đà Nẵng. Trên sân Hòa Xuân, SHB Đà Nẵng đã kịp tận dụng được lợi thế sân nhà để giành chiến thắng tối thiểu trước Thanh Hóa, một trận đấu quan trọng nhằm xốc lại tinh thần sau chuỗi ngày thi đấu bạc nhược.

Niềm an ủi duy nhất với các cổ động viên HLHT có lẽ đến từ trận thảm bại của "người cùng khổ" CLB TP Hồ Chí Minh. Ở vòng đấu thứ 20, dù được thi đấu trên sân nhà nhưng

đội bóng này đã bị Hà Nội dễ dàng chọc thủng lưới tới 6 bàn. CLB TP Hồ Chí Minh và HLHT cùng có 17 điểm, HLHT xếp trên nhờ hiệu số bàn thắng bại.

Về phía thầy trò HLV Nguyễn Thành Công, có lẽ tới những người hâm mộ lạc quan nhất cũng chẳng giữ được niềm tin. Bước vào lượt về V.League 2022 ở một vị trí không quá tệ, xếp ở vị trí thứ 10 với 14 điểm, nhưng cũng từ đó đến nay, cổ động viên đội bóng núi Hồng chưa có thêm 1 lần được ăn mừng niềm vui chiến thắng.

Thể hiện một lối chơi phập phều, thiếu gắn kết, 3 trận hòa trên sân nhà là những gì tốt nhất đội chủ sân Hà Tĩnh có được. Dù đã có những thời điểm có bàn thắng vươn lên dẫn trước nhưng lại không thể duy trì lợi thế và để vuột mất điểm số đầy đáng

tiếc, HLHT rơi xuống vị trí 12 với 17 điểm sau 18 trận.

Thực tế cho thấy, với các đội bóng ở nhóm dưới, nếu có được chiến thắng thì lối chơi ở những trận đấu tiếp theo cũng sẽ thanh thoát, thoải mái hơn. Nhưng đó chẳng phải điều dễ dàng bởi ở thời điểm này, HLHT đã không còn những "trận cầu 6 điểm" với các đội cùng top. Giờ đây, mỗi trận đấu của thầy trò HLV Nguyễn Thành Công chẳng khác gì một trận chung kết, trong khi đối thủ liên tiếp là những cái tên khó nhằn: Becamex Bình Dương, Viettel, Hải Phòng, Hà Nội...

Night Wolf V.League 2022 đang đi dần tới những vòng đấu cuối cùng, liệu khi ở thế dựa chân tường, đội bóng núi Hồng có đủ sức để vùng lên hay tiếp tục trượt dài trên nỗi thất vọng?

THÔNG BÁO ĐẤU GIÁ QUYỀN SỬ DỤNG ĐẤT

1. Tổ chức đấu giá tài sản: Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật. Địa chỉ: Tầng 2, số 78 đường Phan Đình Phùng, TP Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh.

2. Tổ chức có tài sản đấu giá: UBND huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh. Địa chỉ: Số 83 đường Lý Tự Trọng, thị trấn Thạch Hà, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

3. Tài sản đấu giá: Quyền sử dụng 03 lô đất ở tại khu quy hoạch dân cư vùng Trộ Khenh, thôn Trung Tiến, xã Việt Tiến, huyện Thạch Hà, tỉnh Hà Tĩnh.

Giá khởi điểm: từ 953.000.000 đồng/lô đến 1.034.500.000 đồng/lô.

Tiền đặt trước: từ 190.000.000 đồng/lô đến 200.000.000 đồng/lô.

4. Kế hoạch đấu giá:

- Thời gian, địa điểm cho tham khảo, bán hồ sơ, tiếp nhận hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá: Từ ngày 19/10/2022 đến 11h00' ngày 14/11/2022, tại trụ sở Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật.

Từ ngày 19/10/2022 đến 17h00' ngày 14/11/2022, tại trụ sở UBND xã Việt Tiến.

- Thời gian nộp tiền đặt trước: Từ 07h00' ngày 14/11/2022 đến 17h00' ngày 16/11/2022.

- Thời gian bỏ phiếu vào thùng phiếu: Từ 14h00' đến 17h00' ngày 14/11/2022 tại hội trường UBND xã Việt Tiến.

- Thời gian, địa điểm tổ chức buổi công bố giá: 8h00' ngày 17/11/2022 tại hội trường UBND xã Việt Tiến. (Các thủ tục trên thực hiện vào giờ hành chính các ngày làm việc)

Kính mời các khách hàng có nhu cầu và đủ điều kiện theo quy định của pháp luật đăng ký tham gia đấu giá.

Mọi chi tiết xin liên hệ: Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật. Điện thoại: 0377.779.989 Email: daugiaminhnhathat@gmail.com.

KT. GIÁM ĐỐC

Phó Giám đốc: **VÕ VĂN NHẬT**

THÔNG BÁO ĐẤU GIÁ TÀI SẢN

Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật thông báo đấu giá tài sản với nội dung sau:

1. Tài sản đấu giá: Tài sản bảo đảm thi hành án gồm: 1 (một) điện thoại di động nhãn hiệu Iphone XS Max, 1 (một) dây chuyền kim loại màu vàng, 4 (bốn) nhẫn, 1 (một) chiếc móng vuốt bọc kim loại màu vàng. (Tình trạng tài sản thể hiện ở hồ sơ đấu giá).

2. Tổ chức có tài sản đấu giá: Cục Thi hành án dân sự tỉnh Hà Tĩnh. Địa chỉ: khối phố 7, phường Nguyễn Du, thành phố Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh.

3. Giá khởi điểm: 74.053.440 đồng.

4. Tiền đặt trước: 12.000.000 đồng

5. Kế hoạch tổ chức đấu giá:

- Thời gian, địa điểm bán hồ sơ; tiếp nhận hồ sơ đăng ký tham gia đấu giá: Từ ngày 19/10/2022 đến 17h00 ngày 31/10/2022 tại trụ sở Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật.

- Thời gian đăng ký xem; xem tài sản: Từ ngày 24/10/2022 đến ngày 25/10/2022.

- Địa điểm xem tài sản: Cục Thi hành án dân sự tỉnh Hà Tĩnh.

- Điều kiện, cách thức, địa điểm đăng ký tham gia đấu giá: Mọi cá nhân, tổ chức có đủ điều kiện theo quy định của pháp luật đăng ký tham gia đấu giá trực tiếp tại trụ sở Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật.

- Thời gian nộp tiền đặt trước: Từ 7h00' ngày 31/10/2022 đến 17h00' ngày 2/11/2022.

- Thời gian, địa điểm tổ chức cuộc đấu giá: 8h30' ngày 3/11/2022 tại trụ sở Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật.

(Các thủ tục trên thực hiện vào giờ hành chính các ngày làm việc)

Mọi chi tiết xin liên hệ: Công ty Đấu giá Hợp danh Minh Nhật.

Địa chỉ: Tầng 2, số 78, đường Phan Đình Phùng, TP Hà Tĩnh, tỉnh Hà Tĩnh.

Điện thoại: 0947.124.235